

စွင်းကြိုးဝမ်းမောင် ငတောငလုံး

ဝတ္ထုတိုများ (၅)

2017

NOBEL-MYANMAR LITERARY FESTIVAL
[Creative Literature]

ကန်တော့ပန်း

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်မြို့နယ်၊ တွင်းကြီးကျေးရွာအုပ်စုမှ ကွယ်လွန်သွားကြပြီး ဖြစ်သော တောင်သူကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ဖခင်ကြီး ဦးဖိုးတီး၊ မိခင် ဒေါ်မြကြည်

တွင်းကြီးကျေးရွာ မိုးကောင်းကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးညဏ္ဍိတ၊ ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ၊ လယ်ပြင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးအရိယဝံသ၊ မန္တလေးမြို့ နန်းတော်ရှေ့ တိုက်တော် ကံပဲ့ကျောင်းဆရာတော် ဦးမာနိတ (ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူခဲ့ကြပြီးဖြစ်သော ကျေးဇူးရှင်ကြီးများ) တွင်းကြီး အ.မ.ကမှ ဆရာဖူး၊ ဆရာချစ်၊ ဆရာဖွိုး (အုတ်နဲ့ဘုတ်) (ကွယ်လွန်ဆရာများ) ချောင်းဦး အ.ထ.ကမှ ဆရာဩ၊ ဆရာဟိန်း၊ ဆရာမောင်၊ ဆရာညီတင်၊ ဦးသိန်းတန်၊ ဆရာဦးလှမြင့်စိန်(မုံရွာ)၊ ဆရာမဒေါ်လှဌေး၊ ဒေါ်စိန်ဌေး၊ ဒေါ်သိန်းနွဲ့၊ ဒေါ်သန်းသန်း(မုံရွာ)၊ ဒေါ်မေသန်း(မုံရွာ)၊ ဒေါ်ခင်ခင်(မုံရွာ)၊ ဒေါ်ရီရီ(မုံရွာ)၊ ဒေါ်အံ့ဌေး(မြောင်)၊ ဒေါ်စက်မိုး(မြင်းခြံ)၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးသန်းမောင်၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးထွန်းစိန် နှင့်ဆရာ၊ ဆရာမ အားလုံး။

စာပေနယ်မှ သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာ အားလုံး ----

ကျွန်တော်၏ စာပေနောင်တော်ကြီး ဆရာကြီး ဦးမြင့်လွင် (ဆရာကြီး ဦးဖိုးကျော့) တို့ အား ရိုသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့အပ်ပါသည် ။

တွင်းကြီးဝမ်းမောင်

ရိုသေစွာကန်တော့ ဂါရဝပြုသူ

၃-၁၁-၁၆

*

အမှာ စာ

(၁)

ယခုစာဖတ်သူ ဖတ်ရှုရမည့် ငတောငလုံး ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်မှာ အမှတ်(၅)။

(၅) ဟု ဆိုလိုက်ခြင်းကြောင့် ၄၊ ၃၊ ၂၊ ၁ ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း အများသိပြီးဖြစ်ပါ၏။

ထိုအထဲမှ ငတောငလုံး(၂)ကိုရှာမတွေ့၍ မေးလာသည် ကို ပြန်ဖြေရပါမည်။ ရန်အောင်စာပေ (၂) မှ ထုတ်ဝေခဲ့သော ငတောငလုံးဝတ္ထုတိုများမှ (၁) မှ (၉) အထိက စာပေဗိမာန်ဆုရ ငတောငလုံး ဝတ္ထုတို “တစ်”(၁)အုပ်၊ (၁၀)မှ (၁၈)မှာ စာပေဗိမာန်ဆုရ ငတောငလုံး နှစ်(၁)အုပ်၊ ၂အုပ်ပေါင်းကို ပူးတွဲ ရိုက်ထားခြင်း ဖြစ်၍ နှစ်ကို မတွေ့ပါဟု ဆိုလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

နောင်တွင် အကြောင်းညီညွတ်၍ တတိယအကြိမ် ရိုက်ဖြစ်ခဲ့သည့် ရိုသော် တွင်းကြီးဝမ်းမောင်၊ စာပေဗိမာန်ဆုရ ငတောငလုံး ဝတ္ထုတိုများ (၁ + ၂)ဟု ကွဲကွဲပြားပြား ရိုက်နှိပ်ဖော်ပြပေးသွားရန် ထုတ်ဝေသူနှင့် ညှိနှိုင်းသွားပါမည်။

(၂)

မြန်မာဝတ္ထုလောကတွင် ယနေ့ကာလ၌ ကျေးလက်တောရွာဘွဲ့၊ ဓ

လေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာဘွဲ့၊

ရပ်ခလေ့ရွာခလေ့ဘွဲ့များ

အင်အားနည်းပါးစပြုလာပါသည်။ ။ ကျေးလက်တောရွာဘွဲ့၊ ရိုးရာခလေ့
ဘွဲ့ နှစ်ပုဒ်ဖြစ်သော နှင်းဆီပန်းဂုဏ်ရည်နှင့်ရွာပွဲကို ထည့်သွင်းဖော်ပြ
လိုက်ပါသည်။ ။ ကိုယ့်ရွာ၊ ကိုယ့်ဒေသ၊ ကိုယ့်ရွာခလေ့၊ ဘာသာခလေ့ကို
မြတ်နိုးစရာ၊ ထိန်းသိမ်းစရာအဖြစ် သိရှိခံစားစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ။
ရွာအလှ မြန်မာအလှကိုလျှပ်တစ်ပြက်မျှ မြင်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်
။

(၃)

ကြိုတင်၍ အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။ ။ ယခု ငတောငလုံး (၅)ပြီးက ၆၊ ၇၊
၈ ကိုဆက်လက်၍ အလျင်အမြန် ရေးရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ။ အသ
က်အရွယ်အရ၊ စိတ်ဝင်စားမှုအရ၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေအရ၊ ကျွန်
တော်ရေးနိုင်ဆဲ၌ ၆၊ ၇၊ ၈ ကို မဖြစ်မနေ ရေးသွားပါမည်။

ရှစ်ပြီးသည့်နောက်တွင် အခြားစာများကို ဆက်လက်ရေးသားသွားမ
ည် ဖြစ်သော်လည်း ငတောငလုံး ရေးသားခြင်းကို အပြီးအပိုင် ရပ်နားပါ
တော့မည်။

(၁) မှ (၈) အထိ ရေးသားနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြင့်သာ ငတောငလုံး စာဖတ်ပရိ
သတ် အနေဖြင့် ကျေနပ်ပါရန် ကြိုတင်တောင်းပန်အပ်ပါသည်။ ။ (၈) အ
ထိ မပြီးပြီးအောင်ရေးရန် တာဝန်ခံ၊ တာဝန်ယူပါသည်။ ။

(၄)

ရန်အောင်စာပေ (၂) စီစဉ်သူ မနီနီအောင်၊ မနီနီအောင်နှင့်စတင်ဆ
က်သွယ်ပေးခဲ့သော ဆရာချမ်းမြအောင်(မြဝတီတိုက်၌ တာဝန်ထမ်း
ဆောင်ခဲ့သော စာရေးဆရာ) ၊ ငတောငလုံးကို ဆုအမျိုးမျိုးချီးမြှင့်ခဲ့

သော ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့များ ၊ ဆရာသမားများ ၊ ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သော မဂ္ဂဇင်းများ ၊ အယ်ဒီတာများ ၊ အသံလွှင့်ပေးခဲ့ကြသော အသံလွှင့်ဌာနနှင့် တာဝန်ရှိသူများ ၊ မနီနီအောင်နှင့် ထိတွေ့ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ပေးနေသော ဆရာတော် ဦးကလျာဏ (စာရေးဆရာဦးကလျာဏ - သရက်တော) နှင့် ကျေးဇူးတင်ရမည့်သူများအားလုံး၊ စာမူများကို မိတ္တူကူးပေးသော တူလေးဖြစ်သူ မောင်ရွှေဝိုင်းမင်း၊ ရွှေတောင်တန်းဓါတ်ပုံ၊ ကွန်ပျူတာ၊ ဖိတ်စာ၊ ယပ်တောင်၊ တွင်းကြီး၊ မြောင်မြို့နယ်တို့ အား ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ။

(၅)

အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ငတောငလုံးကို ချင်မြတ်နိုးစွာ အားပေးသော ငတောငလုံး ပရိသတ်ကြီးအား အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ။ အနုပညာရပ် တစ်ခုသည် ပရိသတ် အားပေးမှု ရရှိမှသာ ရေရှည်ရှင်သန်ပါသည်။ ။ ငတောငလုံး (၅)အထိ ရောက်ရှိလာခြင်းမှာ လည်း ပရိသတ်အားပေးမှုကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ။ ကျွန်တော်ကလည်း အားပေးနေသော ပရိသတ်စေတနာကို ပြန်လည်ဂရုပြုသောအားဖြင့် ၆၊ ၇၊ ၈ ရေးရန် ခွန်အားရရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ ကျန်းမာရေး မချွတ်ယွင်းက ရေးဖြစ်ရေးပါမည်။

အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ။

တွင်းကြီးဝမ်းမောင်

ကြက်သမား

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မတ္တရာမြို့နယ်၊ ဘိုကုန်းကျောက်ဆည်
လေးရွာနှင့် နှစ်ခေါ် သုံးခေါ်မျှ အကွာအဝေးတွင် ရှစ်အိမ်တန်းတဲစုရှိသ
ည် ။

ပင်းတလဲတောင်(ပန်းတလဲတောင်)မြေရှိ တောရိုင်းမြေရိုင်းများကို
ခုတ်ထွင်၍ ယာသစ်တည်၊ ကျီသစ်ချ၊ ဘဝဝမ်းစာဖူလုံရေး၊ ဘဝတိုးတ
က်ရေးအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှား နေကြသော မြေမက်ယာမက် ဘဝတိုး
တက်မှုကိုမက်သည့် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားသူများ ။

သူတို့ တဲအိမ်စုသည် အသစ်အခြေချ မြေစမ်းခရမ်းပျိုးသူများ ၊ သူတို့
တဲစု၌ ရေတွင်းမရှိ၊ ရေကန်မရှိ၊ ဈေးသည် မရှိ၊ ဆေးခန်းမရှိ၊ ဆရာမရှိ၊
စာသင်ကျောင်းမရှိ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမရှိ။ မရှိခြင်းများ စွာ တွေ့ကြုံနေ
ရသော်လည်း သူတို့ မှာ အနာဂတ်မျှော်လင့်ချက် ရှိသည် ။

ဘဝရပ်တည်နိုင်ရန် စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံရမည်။

ဘဝတိုးတက်ရန် ရုန်းကန်လှုပ်ရှား စိုက်ပျိုးစား၊ မွေးမြူရေးလုပ်စား၊
ကြုံရာကျပန်း အလုပ်များကို လုပ်စား၊ စုဆောင်း၊ ရင်းနှီး၊
တစ်စက်ကျများ ပြည့်သော်လားသို့ နောင်တစ်ချိန် ကြီးပွားချမ်းသာရမ
ည်ဟု မျှော်လင့် ရင်၌ အပြည့်။

သည် အထဲမှာ ရွာမုဆိုးကိုပေသီး ပါသည် ။ ကိုပေသီးသည် မုဆိုးလ

ည်း လုပ်သည် ။ တောရိုင်းလည်း ခုတ်သည် ။ မြေသစ်လည်း တည်သည် ။ မွေးမြူရေးလည်း လုပ်သည် ။

ငဖူး၊ ငဖူးက ကာလသားပေါက်သန်သန်။ သူ့အဖေက ချောင်းဦးမြို့နယ်၊ တောကျောင်းရွာသား။ (ယခု မန္တလေး-ပခုက္ကူကားလမ်း၊ ချင်းတွင်းမြစ်ကူးတံတား ဆင်ဖြူရှင်တံတားကြီးအနီး)။ တောကျောင်းရွာသည် အနိမ့်ရွာ(ကမ်းနိမ့်ရွာ၊ သုံးပန်လှရွာ)နှင့် လှမ်းအော်ခေါ်က ကြားနိုင်လောက်သောရွာ။ တောကျောင်းရွာသား ငဖူး၏ အဖေ ဦးရွှေယောင်းသည် မြေမရှိ၊ ယာမရှိ၊ လှဲမရှိ၊ နွားမရှိ။ အငှားအရမ်းလိုက်စားရသော ပျံကျလုပ်သား ကူလီ။

တောကျောင်း၊ အနိမ့်၊ သဇင်လှ၊ အမြင့်သည် ဆက်စပ်ထိတွေ့မှုများသော ချောင်းဦးမြို့နယ် တစ်နယ်တည်း၊ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ရွာနီးချင်းများ ။ ဗိုလ်ဖုန်းမော်သည် သဇင်လှရွာသား။ သည် မှာ တင် ဆက်စပ်မိပြီး ရှစ်အိမ်တန်းတဲစုတည်ရာ၌ ပါဝင်ခဲ့၏။ ရွာနေ၍ ယာမြေရမည်မဟုတ်။ အခစား ကျွန်ခံရသည် သာ အဖတ်တင်၊ အသက်အရွယ်ကြီး၊ လူမွဲမျိုးဆက်၊ ကျွန်မျိုးဆက်သာ အဖတ်တင်မည်ဟု ယူဆ၍ လိုက်ပါလာခဲ့၏။

ငတောဦးလေး ဦးဘဒေါင်းသည် မြောင်မြို့နယ် ချိုင့်ကြီးရွာသား။ သူသည် လည်း ပဲ ယာမြေမက်၍ မွေးရပ်စွန့်ခွာ ရှစ်အိမ်တန်းတဲစုလာအခြေချသည် ။ ငတောတို့ ချိုင့်ကြီးရွာမှာ တစ်နေ့ကုန် သုံးကျပ်၊ ထိုစဉ်က ငှားရမ်းခိုင်းသူနေ့တိုင်းမရှိ။ အလုပ်ရှိမှ ခေါ်ခိုင်းကြသည် ။ လုပ်ရတစ်ရက်၊ မလုပ်ရ တစ်ရက်။ ရှစ်အိမ်တန်းတဲစုမှာ ထိုစဉ်က တစ်နေ့ကုန်လုပ်အားခ ငါးကျပ်၊ ကိုယ်လုပ်နိုင်က နေ့တိုင်းအလုပ်ရှိသည် ။ အလုပ်ရှင်က ထမင်းကျွေးသည် ။ ထိုစဉ်က အစိုးရလုပ်ခ တစ်နေ့တာမှ ၃ ကျပ်

၁၅ ပြား။ သည် တော့ ငတော စုမိဆောင်းမိစေရန် စရိတ်ပျောက်နယ်မြေ သည် နေရာ လာရောက်အလုပ်လုပ်သည် ။ အရွယ်က ကိုရင်ကြီး လူထွက်ကာလသားပေါက်အရွယ်။

ဘယ်အရွယ်ဖြစ်ဖြစ် ဘဝက အသိကို ပြဋ္ဌာန်းပေးသည် ။

စားဝတ်နေရေးဟူသည် နေ့စဉ်ရင်ဆိုင်ရသော ဘဝပြဿနာ။ ကြီးကျယ်လေးနက်လွန်း၍ ဝမ်း သမုဒ္ဒရာ၊ အူ ဂင်္ဂါဟု ခိုင်းနှိုင်းကြသည် ။

စားရအောင် အလုပ်လုပ်၊ ဝတ်ရအောင် အလုပ်လုပ်၊ လုံလုံခြုံခြုံနေနိုင်ထိုင်နိုင်ဖို့ အလုပ်လုပ်၊ ဘဝတိုးတက်ဖို့ အလုပ်လုပ်၊ အလုပ်သည် သာ မှီခိုရာ၊ လုပ်အားသည် သာ ဘဝရပ်တည်ရာ။ သည် အသိက ကိုရင်ကြီး လူထွက်ငတော့ကို ဘဝအကြောင်းသင်ကြားပေးခဲ့သည် ။ ငတော ကိုရင်ဘဝက ထွက်လာတော့ အဖေကရော၊ အမေကရော တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကျိတ်သင်သည် ။ လူဝတ်ကြောင်လိုင်း ကျူရှင်ဟု များ ပြောရမလားမသိ။

သား ကိုရင်ဘဝတုန်းက ပြောချင်ရာပြော၊ သာသနာ့အရှိန်အဝါနဲ့ ပြောလို့ ရတယ်နော်၊ ခုကိုရင် က လူဖြစ် လာပြီ။ လူဖြစ်လာရင် လူလိုသိမှ နေထိုင်ရမှာ နော်။ ဘယ်သူ့ကို ဘယ်လိုမပြောနဲ့ ။ သူက မြေရှင် ယာရှင်၊ ဓနရှင် ငွေရှင်၊ ပစ္စည်းရှိ လူရည်တတ်၊ သူကြီး၊ မင်းစိုးရာဇာ၊ ပွဲစား၊ ကုန်သည် ၊ အမှုပွဲစား ဒလံ၊ နိုင်ငံရေးဆရာကြီး၊ လူချမ်းသာ အသိုင်းအဝိုင်း ကာလသားပေါက် ငတောက လူကိုလူလိုမြင်သည် ။ လူလိုကြည့်သည် ။

သူ့အဖေ၊ အမေတို့ က လူကို လူလိုကြည့်ရုံမျှမက ပစ္စည်းချမ်းသာ၊ ဩဇာအာဏာရှိသူ၊ အသိုင်းအဝိုင်းကြီးသူ၊ မြေရှိသူ၊ ယာရှိသူ၊ ငွေရှိသူ၊ အာဏာရှိသူ၊ ဂုဏ်ရှိသူအထိ အဆင့်ခွဲကြည့်သည် ။

ငတောက ကိုယ်ရှိမှ ကိုယ်စားရမည်။ ကိုယ်စားရအောင် ကိုယ်လုပ်
မည်ဟု သိသည် ။

ကိုယ်ရှိမှ ကိုယ်စားရတာ၊ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်စားရတာကို သူ့အဖေနှင့်
အမေကလည်း လက်ခံ သည် ။ ကိုယ်ရှိမှ ကိုယ်စားရပေမဲ့ ပိုက်ဆံရှိသူ
၊ ဩဇာရှိသူ၊ အာဏာရှိသူ၊ အသိုင်းအဝိုင်းကြီးသူ နှင့် ကိုယ်က ကင်းမရ၊
ရှောင်မရ၊ ကွာမရ၊ ခွာမရ၊ အလိုက်အထိုက်ကြည့်နေ၊ အဆင်ပြေအောင်
နေတဲ့ ။

ကိုရင်ကြီးလူထွက် ငတော ခေါင်းချာချာလည်။

သူ ကိုရင်ကြီး ဘဝတုန်းက တစ်နေ့ နှစ်ခေါက်ရောက်သော သူကြီးမ
င်းအိမ်၊ မနက်ဆွမ်းအိုးယူ တစ်ခေါက်၊ ညနေ ဆွမ်းအိုးပြန်ပို့ တစ်ခေါက်၊
ဆံတောက်တဖားဖားနှင့် သူကြီးသမီးမပန်းမှုန်နှင့် ရယ်ရယ်မောမော၊ ရ
င်းရင်းနှီးနှီး ကိုရင်ကြီးလူထွက် ပန်းမှုန် အိမ် ခဏခဏသွားတော့ အမေ
ကတားသည် ။ ငါ့သား ကိုရင်မဟုတ်တော့ဘူး။ လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်နေပြီ
။ ငါ့သားကလည်း လူပျိုပေါက်၊ သူကြီး သမီးကလည်း အပျိုပေါက်၊
ဘေးက ကဲ့ရဲ့ လာရင် မကောင်းဘူး။ သူတို့ က မြေရှင် ယာရှင်၊ ငွေရှင်
ကြေးရှင်၊ မင်းပေါက်စိုးပေါက်၊ ဂုဏ်ကြီးရှင်၊ အမေတို့ က လုပ်ခစားပျံ
ကျကူလီ၊ အဆင့်အတန်းမတူဘူး။ ဂုဏ်ရည်မတူဘူး။ ကိုယ်ကဘယ်
လောက်ရိုးသားရိုးသား ဘေးက မလိုတစ်မျိုး၊ လိုတစ်မျိုး ပြောလာရင် မိ
န့်ကလေးရှင်ခမျာ သိပ်နစ်နာမယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ က မခေါ်ဘဲ။
အကြောင်းကြီးငယ်မရှိဘဲ ပန်းမှုန် အိမ် မသွားပါနဲ့ ၊ သူတို့ က
ပြောင်ပြောမထားခင်၊ အသိမပေးခင် ဆင်ခြင်တော့ အလိုက်သိရာကျ။
ငါ့သား သိက္ခာမကျတာပေါ့။ သူတို့ က အလာအသွားဆင်ခြင်ပါလို့ ပြော
မှ ငါ့သားမသွားရရင် ရှက်စရာ။

“မင်းဘထွေးဒေါင်း ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ရွာကိုခဏပြန်လာမယ်၊ ဟို မှာ တစ်နေ့ငါးကျပ် နေ့တိုင်းရသတဲ့ ၊ ထမင်းစရိတ်ငြိမ်းတဲ့ ။ လူကလေး ရသလောက် ငွေစုထား၊ ပိုက်ဆံတွေအများကြီးရမှ ရွာပြန်ခဲ့၊ အဲဒီအချိန် ကျ သွားချင်တဲ့ အိမ် သွားချင်သလောက်သွား၊ ပိုက်ဆံအရှိန်နဲ့ လူက လေးကို ဟိုအိမ်ကလာပါ၊ ဒီအိမ်ကလာပါနဲ့ ကြိုတင်ဖိတ်ခေါ်လို့ ပိုင်းပိုင်းလည်နေမယ်၊ ပိုက်ဆံ မရှိရင် မျက်နှာသိပ်ငယ်တယ်နော်၊ ကိုရ င်ကြီးဘဝတုန်းကလို ဆရာတော်ရဲ့ အရှိန်၊ သင်္ကန်းရဲ့ အရှိန်၊ သာသနာ့ ရဲ့ အရှိန် မရှိတော့တာ၊ မမေ့နဲ့ ၊ ငွေရှိအောင်လုပ်”

ငတော့ကို ထိုကဲ့သို့ ဘဝသင်တန်းပို့ချ၍ သူ့ဘထွေး(ဘဒွေး) ဦးဘ ဒေါင်းနှင့် ရှစ်အိမ်တန်းတဲစုကို မပါအပါ၊ မရ အရ ဇွတ်ထည့်လိုက်ပါ၏။ ဒါက ငတော့ သိသောအပိုင်း။

ငတော့မသိသောအပိုင်းက သူကြီးကတော်ကြီးက တိုးတိုးမှာ ၍ ဟု ဆိုသောကြောင့် သူကြီးအိမ်သွား၊ ငတော့အမေကို အိမ်ပေါ်သီးသန့်တင်၊ ငတော့ လူဖြစ်လာ၍ ဘယ်လောက် ရိုးရိုးသားသား၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း၊ ဝ င်ဝင်ထွက်ထွက် အရွယ်တူတွေဖြစ်၍ ဘေးလူအမြင်၌ မသင့်တော်ကြောင်း၊ သမီးချင်းစာနာ၍ သားဖြစ်သူကို တားမြစ်ပေးစေ လိုကြောင်း၊ သူတို့ က စတင်မြှောင်ပြောထားရမှာ အားနာ၍ တိုးတိုးခေါ် ပြောကြောင်း ဆိုလာသည် ။

ငတော့အမေက အမဲရိုးနယ်၊ ဟင်းအိုးမှ အားမနာ။ အနုလက်နှင့် ရွှေ ခွက်နှိုက်သည် ၊ ကျီးကန်း သူကောင်းမြှောက်၊ ချေးခြောက်ကောက်စား သည် ၊ သားရေပေါ်အိပ် သားရေနားစားသည် ။ အရိပ်ခိုခို အခက်ချိုးချိုး လုပ်သည် ။ ခွေးနှင့် မတန် ဆီအိုးလှန်သည် ။ ဆန်မရှိ အစားကြီးလုပ်သ ည့် သဘောများကို ကိုရင်ကြီးလူထွက်က လုပ်လေသလားဟု ရင်တထိ

တ်ထိတ်။

စကားဦးသန်းဖူးပါလား၊ စကားဦးမသန်းဖူးပါတဲ့ ။

စကားဦးသန်းမည့် အမူအရာ ပြမည့် အခြေမြင်လား၊ မမြင်ပါတဲ့ ။

မိုးမပြိုဘူး၊ ပြိုခဲ့သော်

မီးဘေးရှောင် မလောင်ခင်က တား။

ဒူးနေရာ ဒူး၊ တော်နေရာ တော် တဲ့ ။

သည် တော့ ငတောအဖေကို သူ့မောင် ကိုဘဒေါင်းထံလွှတ်၊ အကျိုး အကြောင်း တိတ်တိတ်ပြော၊ ကိုဘဒေါင်းက သူနဲ့ အတူလိုက်ပါ၍ တော မခုတ်၊ ယာမတည်၍ ငတောအဖေကို လှိမ့်ငေါက်မာန်။ ငတောအဖေ မ င်သက်ပြန်လွှတ်ပြီးမှ ငတောကိုလာခေါ်၊ မထိရ၊ မတို့ ရ၊ မပြောရ၊ မဆို ရ၊ စိတ်ကူးမရွယ်ရဘဲ ဂုဏ်တံတိုင်းကာခြား ရွှေတံတိုင်းတား၍ ငတော လေး ရှစ်အိမ်စု ရောက်ရပါ၏။

ဒါသည် ဘဝ၊ ဒါသည် လောက၊ ဒါသည် လူတန်းစား။

ငတောဘဒွေး ဦးဘဒေါင်းက ငတောကို နေ့စားလည်း လုပ်ခိုင်းသ ည် ။ ရွာမုဆိုးကိုပေးသီးထံ ငတောကို အပ်နှံကာ ရွာမုဆိုးပညာလည်း သ င်စေသည် ။ ငတော ပင်ကိုယ်ဝါသနာကလည်း ရွာမုဆိုး ဝါသနာပါ၊ ဝါရ င် သမ္ဘာရင့် ရွာမုဆိုးကိုပေးသီးထံ တပည့်ခံရသောအခါ အားကြိုးမာန်တ က် လိုက်ပါ သင်ကြား၏။

ရွာမုဆိုးကိုပေးသီးသည် တောဟု ပြောလိုက်လျှင် သေတတ်သည့် နေရာဟု ချက်ချင်းသတိ ဆွဲသူ၊ တောဝင်မည်၊ တောသွားမည်ဆိုလျှင် သေတတ်သည့် နယ်မြေဝင်ရမည်၊ သွားရမည်ဟု ချက်ချင်းသတိထားသူ ၊ သူ ရွာမုဆိုး (ဝါ) သမ္ဘာပညာက ပေးထားသောအသိ ဖြစ်ဟန်ရှိသည် ။

မနေ့ညက ငဖူးနှင့် ငတော့ကို မနက်ကြက်တည်ရန်သွားမည်။ ငဖူးက တူမီးနှင့် ဓားရှည်၊ ငတော့က ခူးလေးနှင့် ဓားရှည်ယူခဲ့။ သူ့အိမ်ကျမှ ထမင်းကြမ်းကြော်စား၊ ရေနွေးကြမ်းသောက်၊ မလင်းခင် လာခဲ့ဟု မှာသည် ။

ငတော့တို့ ရောက်တော့ ထမင်းကြော်ပြီး ရေနွေးကြမ်းခပ်ပြီး။

လင်းစတွင် သူတည်ကြက်လေးကို အိပ်တန်းမှ ပွေ့ချ၊ ရေတိုက်၊ အစာကျွေး၊ ပြီးမှ ကြက်တည် အိမ်ထဲ ပွတ်သပ်ချော့မော့ထည့်သည် ။ သူတည်ကြက်ကလည်း တည်မှန်းသိပြီး ဝင်နေထွက်နေကျဖြစ်၍ တန်းခနဲ ဝင်သည် ။ ကြက်တည်အိမ်အဝင် ပေါက်ပိတ်၊ အပေါ်မှ ပုဆိုးဟောင်းအစုတ်နှင့် လုံလုံခြုံခြုံ ခြုံပေး၊ ဖုံးပေး စနစ်တကျ။

ကြက်တည်သမားအများစုက တည်ကြက်ကိုလက်နှင့် ပွေ့ကြသည် ။ ကြက်ချည်ကြိုးကို အိမ်ကတည်းက ချည်လား၊ သံငုတ်သံချောင်းပါ တွဲလာတတ်ကြသည် ။ ရွာမုဆိုးကိုပေသီးက ထိုသို့မလုပ်။ ဆယ်ရေးတစ်ရေး ကိုးရေးတစ်ရာတွေ့လာခဲ့သော် စဉ်းစားသူ။

တည်ကြက်ကို လက်မှ ပွေ့လာသော ကြက်သမား။

အစာငတ်ကျားသစ်က ဝင်ဇွတ်ခုန်ပုတ်၊ ခုန်အုပ်၊ ခုန်ကိုက်သည် ။ စုံပွေ့ထားသောလက်ကို တိုက်ရိုက်ပုတ်မိ၍ လက်ကြောပြတ်သွားသူ၊ ကိုက်၍ လက်ချောင်းပြတ်သွားသူ၊ လက်နှစ်ဖက် သို့မဟုတ် တစ်ဖက် ညက်ညက်ကြေသူများ ရှိခဲ့သည် ။ သတိထားနိုင်က ပိုးစိုးပက်စက်၊ နာနာကြည်းကြည်း မဖြစ်။ ဖြစ်လိုက်လျှင် ပွေ့လာသော တည်ကြက်ပုတ်ရာ၊ အုပ်ရာ၊ ကိုက်ရာ၊ ဝါးရာ၌ လက်လည်း ဆုံးရှုံးနိုင်သည် ။ ဗိုက်လည်း ဗွမ်းကနဲ ပွင့်ကျ၊ အူထွက်နိုင်သည် ။ တည်အိမ်ထဲထည့်၊ အဝတ်စုတ်၊ ပုဆိုးစုတ်အုပ်ရာ၌ အဝတ်အနီစကိုပင်လျှင် ကိုပေသီးမသုံး၊ အနီစဖြစ်

လျှင် မှားတတ်သည် ။

ကိုပေသီးကလည်း တူမီးသေနတ်စစ်ဆေး၊ ကြက်ညွတ်များ ပြန်စစ်၊ ယူစရာရှိသည် များကို ထပ်စစ်၊ စဉ်းစား၊ ဖြည့်စွက်၍ ယူစရာများကို မှု ဝေထမ်းပိုးလျက် ရွာမှ ထွက်ခဲ့ကြသည် ။ ကြက်တည်အိမ် ကို ထမ်းရမည့် သူက ငတော။

တည်ကြက်သည် အိမ်ကြက်။ အိမ်ကြက်ဖြစ်သော်လည်း တူး၊ စစ်တကောင်း၊ တိုက်ကြက် ဗမာမျိုးမဟုတ်။ သောင်ကန်မျိုး။ တိန်ညင်မျိုးကြက်၊ အရွယ်အစားသေးသေးငယ်ငယ်၊ တွန်သံချိုချို အေးအေး၊ စူးစူးရှရှ၊ ကြည်ကြည်လင်လင်၊ ရှေ့လူတစ်ယောက်၊ နောက်လူတစ်ယောက် နှစ်ယောက်ကြား တွင် ကြက်တည်အိမ်ထမ်းသမားကို ထားသည် ။

နေခြည်ဦးက စတင်ယှက်ဖြာလာသည် ။

ပင်းတလဲ(ပန်းတလဲ) တောင်ကြီးသည် တောင်ခိုးတွေဝေနေသည် ။ မြူတွေဆိုင်းနေသည် ။ ပင်းတလဲတောကား တောကြီးမြိုင်မဟာပီပီ နှစ်ရှည်ပင်ကြီးများ ၊ ဝါးရုံတောများ ၊ ချုံပုတ်ချုံနွယ် ချုံတန်းစဉ်များ ဖြင့် မှု ငှင်းမှိုငှင်းမို့မို့၊ ညို့ညို့ရီပြာဝေ။

တိုက်ခတ်လာသောလေက ဆောင်းကြွင်းလေ။

တပေါင်းလသည် ဆောင်းကြွင်းနှင့် နွေဦးတို့ ရောယှက်ထားသည့် လ။ နေ့ပူညချမ်း တပေါင်းလဆန်းတဲ့ ။ အချို့က နေ့ပူညချမ်း တပေါင်းလသရမ်းတဲ့ ။ နေ့မွန်းတည့်မတိုင်မီနှင့် နေ့စွယ်ကျိုးအထိ တောင်လေဝှေ့ ကောင်းဝှေ့မည်။ လက်ကျန်နှင်းကျသော ညဦးပိုင်းနှင့် မနက်ပိုင်း၌ နှင်းရနံ့၊ မြူရနံ့ရောနှောနေသော ဆောင်းကြွင်းလေ။

ပွင့်သောပန်းများက နွေဦးပန်း။

ပန်းတလဲတောသည် တောကြီးမြိုင်မဟာ၊ အဝေးကြိုးဝိုင်းတော၌
သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းရှိသည့် နေရာ။ သရက်ပျဉ်၊ လက်ပံပျဉ်ထုတ်လုပ်နိုင်
သည့် တော။ ကြည့်လေရာရာတွင် နီရဲနေသော လက်ပံပင်များ ၊ ပေါက်
ပင်များ ၊ အနီရောင်၊ ပန်းနုရောင်၊ ခရမ်းရောင် သန်းနေသော သရက်ဖူး
သရက်ပွင့်များ ၊ ချုံပုတ်ချုံနွယ် ချုံတန်းဆီမှ စီးမျော လာလေသလား၊ သ
စ်ကြီးဝါးကြီး အပင်ကြီးများ ဆီမှ လွင့်မျော လာလေသည် လားမသိ။
ဆောင်းကြွင်းလေ့ရှာရာတွင် နွေဦးပန်းရနံ့ မွှေးပျံ့တဝေဝေ။
ဆောင်းကြွင်းလေ၊ နွေဦးပန်းအပြင် သဘာဝတေးဂီတသံများက ညည်
စာစာ။

အူဝူး၊ အူဝူးဟု တွန်ကျူးလေသလား။ အိုးဝေ အိုးဝေဟု တွန်ကျူး
လေသလား၊ အူဝူး အူဝူး ဟု ထင်ကာ သူတို့ အသံကလည်း အူဝူး၊ အူဝူး၊
ကိုယ့်စိတ်က အိုးဝေ အိုးဝေဟု ထင်ပါကလည်း သူတို့ အသံကလည်း
အိုးဝေ အိုးဝေဟု ကြားလာရတော့ ဒေါင်းတွန်သံများ ညနေဝင်ရီတရော
၌ လွမ်းဆွတ်သံ၊ ကြေကွဲသံလိုလို ထင်ရသော မျောက်များ အူသံက မန
က်ခင်းအခါတွင် မျောက်အော်သံ၌ တက်ကြွသံပါသနီးနီး ထင်ရသယော
င်ယောင်။ ဘုတ်ပူသံ၊ ခါတုတ်သံ၊ ချိုးကူသံ တို့ က ဝဲယာထက်အောက်
နေရာ အနံ့အပြားမှ ပေါ်ထွက်နေ၏။ ကျေးငှက်ပေါင်းစုံ၏ အိပ်တန်းဆ
င်းတေးသံ၊ မနက်ခင်း မြည်ကျူးသံသည် တောယံ၊ တောင်ယံအားလုံးကို
ပိတ်ဖုံးနေ၏။

ဆောင်းကြွင်းလေ။

နွေဦးပန်း။

တောတန်းမြိုင်ယံထံမှ ငှက်ကျေးသာရကာ မြည်ကျူးသံ။

တစ်စတစ်စဖြင့် ရွာမုဆိုးကိုပေသီးတို့ အဖွဲ့သည် မိုးမိတ်ခရိုင်သစ်

တောနယ်မြေများ နှင့် ထိစပ်နယ်မြေဖြစ်သော ပန်းတလဲ တောကြီးထဲ သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့မိပြီ။ သုံးဦးစလုံး ညောင်သီးလည်း စား။ မြားသံလည်း နားထောင်၊ သွားလည်း သွား၊ သတိလည်း ထား ထုံးနှလုံးသွင်း၍ ရှေ့ဆက်ရှေ့ဆက် သွားလာ နေကြသည်။ ။

တောလိုက်ခေါင်းဆောင်သည် ရွာမှဆိုး ကိုပေသီး။

နောက်လိုက်လက်သင် တပည့်နှစ်ဦးက ငဖူးနှင့် ငတော။

ခေါင်းဆောင်က သွားလျှင် နောက်ကလိုက်ရသည်။ ။ ခေါင်းဆောင်က ဘာမှ မပြောသေးဘဲ ငယ်သားက ဘယ်သွားမှာ လဲ၊ ဘယ်ကျမှ နားမှာ လဲ မလုပ်ရ၊ မမေးရ။ သွားလျှင် လိုက်၊ ပြောလျှင် နားထောင်၊ ခိုင်းလျှင် လုပ်၊ ဤသည် မှာ တောလိုက်သမားထုံးစံ။ ခေါင်းဆောင်စကား မလိုက်နာက တောခိုက်တတ်သည်။ ။ ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတတ်သည် ဟု တောသမားအစဉ်အဆက် အယူသည်းခဲ့ကြပါ ၏။ ရှေးထုံးစံအတိုင်း လိုက်နာခဲ့ကြပါ၏။

နဘူး၊ ပိုးနှံ၊ ခံ အစရှိသော ချုံပုတ်ချုံနွယ်များ သည် အောက်ပြည် အောက်ရွာများ ၌ ပေါက်၊ မပေါက် ငတောတို့ မသိ။ ငတောတို့ အညာ၌ တောကြီးမြိုင်ကြီးများမှာ လည်း နဘူး၊ နပဲ၊ ချင်းရဲ၊ မိုးနှံ ပေါမှ ပေါ။ ယာသားလွင်ပြင်ဘေး၊ ရွာပတ်ဝန်းကျင်ဘေး၌ လည်း ပေါမှ ပေါ။ အချို့က ဘာအဓိပ္ပာယ်ဟု ငတောမသိ။ နဘူးကို နဘူးရွှေတောင်ဟု ခေါ်ကြပါသေး၏။

တောင်သရက်၊ တောသရက်၊ တောင်ပိန္နဲ၊ အင်း၊ ကျွန်း၊ သစ်ဝံ၊ ပိတောက်၊ သန်း၊ ဒဟတ်၊ ရှား၊ ထိန်၊ လိန်၊ သနပ်တို့ က အချို့နေရာ၌ ခပ်ပါးပါး၊ အချို့နေရာ၌ အကိုင်းချင်းယှက်။ အချို့နေရာ၌ ပင်ကွဲ၊ ပင်ကွဲဖြစ်က အပင်ခပ်ကြီးကြီး။

ဝါးရံမျိုးစုံက အံ့ကြွထတော့မလို မြင့်မြင့်မားမား၊ ထူထူပိတ်ပိတ်၊ ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း၊ ကျပ်တည်းပိတ်ညှပ်နေ၍ ဝါးဖောင်ရိုးလားမမေးနှင့် ။ မဟုတ်။ သူ့ရေ သူ့မြေ သူ့မိုး သူ့သဘာဝအရ ချိုင့်ဝှမ်းနေရာ၊ ချိုင့်ဝှမ်းယောင် နေရာများ ၌ ဝါးမျိုးအလိုက် တုတ်မှ တုတ်။ ပင်ကြီး ပင်လတ်၊ ပင်ပု ပင်ပျပ်၊ ဝါးရံ ဝါးချုံ၊ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းက သာမန်လူဆိုလျှင် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းမတိုးရဲ၊ မသွားရဲမည့် အနေအထားထိ မှိုင်းညှို့အုပ်ဆိုင်းနေသည် ။ ဆင်ဝင်၊ ကျား အောင်းရသော နေရာများမှာ များမှ များ ။

ငတောတို့ အဖွဲ့ လာခဲ့သည် က ကြက်တည်။

ယခုကြားလာရသော အသံများက တောကြက်အသံများ ။

*